

Lp. kaitseminister Hanno Pevkur

Kirjalik küsimus „Varitseva õhuründemoona raamlepingu“ kohta

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse (RKIK) korraldas hanke „Varitseva õhuründemoona raamleping“, mille tulemusel sõlmiti 09.01.2026 raamleping ettevõttega Meeruse Technologies OÜ. Avaldatud andmete kohaselt on nimetatud lepingu maksimaalne maht kuni 400 000 000 eurot.

Arvestades lepingu väga suurt rahalist mahtu ning selle seotust riigikaitsega, on oluline tagada selliste hangete läbipaistvus, selgus ja avalikkuse usaldus riigi otsustusprotsesside vastu. Samas ei ole avalikult kättesaadavate andmete põhjal võimalik tuvastada, millisel viisil nimetatud hange läbi viidi. Samuti ei ole võimalik leida selle kohta selget infot riigihangete registrist, Riigi Tugiteenuste Keskuse kanalitest ega Kaitseministeeriumi ametlikelt veebilehtedelt.

Tõsisid küsimusi tekitab asjaolu, et raamlepingu osapooleks olev ettevõtte Meeruse Technologies OÜ on avalike registriandmete põhjal hiljuti asutatud ja majandustegevuseta ettevõtte. Seisuga 06.03.2026 on ettevõtte profiil Äriregistri andmete järgi järgmine:

Ettevõtte on asutatud 13.01.2025;

Osaühingu osakapital on 1 000 eurot;

Põhitegevusalaks on märgitud muude masinate ja seadmete hulgimüük (EMTAK 46649);

Ettevõttel puuduvad avalike registriandmete põhjal majandusaasta aruanded, käive ja töötajad.

Avalikes registrites ei nähtu strateegilise kauba käitlemiseks või relvade või laskemoona vahendamiseks vajalikke tegevuslubasid. Mittetoimival ja ilma ühegi töötajata firmal ei saagi neid olla. Ometi deklareeris RKIK lepingus, et eeldab „heas usus müüja professionaalsust ja võimekust lepingut nõuetekohaselt täita“.

Seoses eelpooltooduga palume vastata järgmistele küsimustele:

1. Millise hankemenetluse alusel korraldati hange „Varitseva õhuründemoona raamleping“ ning millisele õiguslikule alusele see tugines?
2. Mitu ettevõtet hankes osales ja millised ettevõtted esitasid pakkumise?
3. Millised ettevõtted vastasid kõikidele hankes esitatud nõuetele ja kriteeriumitele ning millised olid kriteeriumid kui neile vastas isegi nn riulifirma?
4. Miks ei ole nimetatud hanke kohta võimalik leida teavet riigihangete registrist või teistest avalikest hangete kanalitest?
5. Kas enne raamlepingu sõlmimist koostati RKIK-is või Kaitseministeeriumis riskianalüüs, otsustusmemo või muu kirjalik hinnang mainitud lepingu partneri sobivuse kohta?
6. Palume esitada loetelu kõigist otsustusmaterjalidest, memodest, kooskõlastustest ja riskihinnangutest, mille alusel kõnealune otsus tehti.
7. Kes kandis ametialast vastutust lepingu partneri finantsilise, tehnilise, õigusliku ja julgeolekualase kontrolli eest?

Kirjalik küsimus

„10“ 06.2026 Nr. 561

8. Kas hankemenetluse käigus hinnati ettevõtte finantsvõimekust, varasemat kogemust kaitsevaldkonnas ja suutlikkust täita kuni 400 miljoni euro suuruse mahuga lepinguid ja tellimusi?
9. Kas otsustusprotsessis käsitleti eraldi riskina asjaolu, et ettevõttel puudusid töötajad, käive ja majandusaasta aruanded? Kui jah, siis kuidas seda riski maandati?
10. Kas Meeruse Technologies OÜ-l olid lepingu sõlmimise hetkel olemas kõik strateegilise kauba käitlemiseks või relvade ja laskemoona tootmiseks, vahendamiseks või ekspordiks vajalikud load ja sertifikaadid?
11. RKIK eeldas „heas usus müüja professionaalsust ja võimekust lepingut nõuetekohaselt täita“. Kas hanke kriteeriumite täitmiseks ja taolise lepingu sõlmimise aluseks piisabki vaid heast usust? Millel põhineb hea usk ettevõtte professionaalsusesse ja võimekusse, kui puudub majandustegevus, töötajad, nõutavad load ja kogemus kaitsevaldkonnas.
12. Kas hankemenetluses hinnati ettevõtte tegelikke kasusaajaid ning nende võimalikke seoseid teiste riikide või ettevõtetega?
13. Kas selle konkreetse lepingu puhul toimus Kaitseministeeriumi sisekontrolli, siseauditi või õigusosakonna eelnev kontroll? Kui jah, siis millised olid järeldused?
14. Kas RKIK on viimase viie aasta jooksul sõlminud veel lepinguid ettevõtetega, millel lepingu sõlmimise hetkel puudusid töötajad, käive, nõutavad tegevusload ja varasem tõendatud tegevus kaitsevaldkonnas?
15. Milliseid lepinguid ja millises mahus on riik sõlminud Meeruse Technologies OÜ juhatusega seotud isikute või ettevõtetega?
16. Millised piirangud või jahutusperioodid kehtivad RKIK-i ja Kaitseministeeriumi endistele tippametnikele pärast ametist lahkumist kaitsevaldkonna eraettevõtetesse tööle asumisel? Kui ei kehti, siis kas on kavas need kehtestada? Kui ei, siis miks?

Lugupidamisega,
Riigikogu liikmed:

Henn Põlluaas

ANTS PROSCH

JAANUS KARIKAM

Tõnis Lukas

Helir-Valdo Sõder

Urmas Põlluaas

Paul Sibul

Andres Kõrge

Mart Mäe

Anti Põlamees

Rene Kõlle

PEETER TÄET

Tarmo Tamme

Markus Kärli

Lee Kikk

JUKU-KALLE RAIP

Lea Dantsen-Jõgi

Jan Jõgi

VLADIMIR ARHIPOV

Peter Ernits

Anastassia Kovalenko

Aleksei Kozlov